

DIKTER I SÖKANDETS STRÖMFÅRA

Pia Juuls dikter på svenska

Den danska författaren Pia Juul utkom 1999 med diktsamlingen: ”sade jag, säger jag”. Boken blev omgående kritikerrosad i Danmark. Nu utkommer den i en s.k. tolkad version på svenska av Jörgen Lind. Juul skriver även prosa och kom för två år sedan ut med en novellsamling under titeln: ”Mitt förfärliga ansikte”.

Pia Juul, född 1962 och bosatt på södra Själland, skriver en dikt, som är lätt att läsa, men svår att få grepp om. Hon driver ut orden i ett tyglat flöde, som gör läsaren både förvirrad och hänförd. Man vet inte vart det bär hän. Hon är oförutsägbar och underfundig. Undermeningarna kan dyka upp var som helst och läsaren överraskas – ibland av det enkla, konkreta, ibland av det sammansatta och komplexa.

Författarens intimt, berättande röst, formulerar lågmält händelser och tankar från det personliga livet. På sätt och vis en existentiell dikt, fokuserad på basala behov för varje människa: trygghet, gemenskap, bekräftelse.

Titeln viskar att det handlar om nu och då, där presens och imperfekt berikar varandra i ett symbiotiskt förhållande. Samlingen börjar och slutar i det förflutna; personer och händelser träder fram ur det poetiskt undermedvetna, för att sedan beskriva en position eller förklara en relation. I bokens sjunde dikter heter det:

*Jag vänder mig om
ett ögonblick, men
ett ögonblick senare
har allt försvunnit...*

I den sammanhängande diktberättelsen dyker minnesvärda formuleringar upp. Texterna står utan rubrik och det kan upplevas som om gränsen mellan prosa och lyrik har upphävts. Kvar finns själva ordets rörelse, dess krampaktiga vilja att formas till tydligt budskap. Men någonstans kolliderar ”den ovärdiga naiviteten med den våldsamma melankolin”; ambitionerna faller och ”gallan” blir ”himmelsgrå”.

Läsarblicken söker sig till poeten själv, där hon står i strålkastarljuset och ropar ut orden, vilka drivs fram ”som spikar/ indrivna med var sitt slag”.

Hos Pia Juul är det viktigt att ställa frågorna, helst de svåra och livscentrerade. Därför finns det ångestfyllda ropet lika nära som en gång hos Kierkegaard. De i poesi inbyggda filosofiska tankarna söker ett svar? Eller kanske: det räcker att fråga. Vi letar efter någonstans att sova; att uppsökas av den drömlösa sömnen, som ger tröst och ro. Att någonstans finna svaret eller namnen på skuggorna, som i Platons grottiliknelse, glider fram över muren. Vem önskar inte finna en idévärld skymta fram, mellan eller under skuggor som döljer och fördimmar.

Samlingens betydelsebärande tankar kan alltså infogas i en poetisk klassisk tradition. Den bekräftar en sökande, öppen attityd till världen; men samtidigt ett slutet och stumt diktarjag, som tvingas kapitulera och önska sig frågan: ”Vem vill inte dansa i blå luft!”. Eller när solen har strålat över Köpenhamn i *en timma och tio minuter* – då är det dags att besinna och bli stilla i gullregnet:

*I går sken solen
i Köpenhamn
1 timme och 10 minuter
Under tiden
besinnade jag mig
det tog en timme och
tio minuter, jag stod
helt stilla under
ett gullregn i parken.*

Hans-Evert Renérius

Bok: Pia Juul. Sade jag, säger jag. Kabusa Böcker
Tolkad till svenska av Jörgen Lind